

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 242/2016-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. apríla 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Machajom, advokátska kancelária, Radlinského 47, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 8 T 27/2014 z 10. júna 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. augusta 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Ružomberok (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8 T 27/2014 z 10. júna 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ si ako ustanovený obhajca v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 8 T 27/2014 uplatnil odmenu a náhradu hotových výdavkov za obhajobu odsúdeného [REDAKOVANÉ] v sume 1 074,51 €. Okresný súd uznesením č. k. 8 T 27/2014-255 z 13. februára 2015 vydaným vyššou súdnou úradníčkou priznal sťažovateľovi ako odmenu a náhradu hotových výdavkov za obhajobu 842,31 €, t. j. o 232,20 € nižšiu, ako ju sťažovateľ požadoval.

Proti rozhodnutiu vyššej súdnej úradníčky podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú predsedníčka senátu okresného súdu napadnutým rozhodnutím podľa § 193 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietla.

Podľa názoru sťažovateľa týmto uznesením č. k. 8 T 27/2014-267 z 10. júna 2015 bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie, pretože *„Okresný súd Ružomberok sa nedostatočne vypořiadal s podstatnou argumentáciou sťažovateľa a zároveň rozhodol v rozpore so zákonom a v rozpore s právnou praxou ustálenou rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, čím došlo k arbitrárnemu rozhodnutiu a k výkladu práva, ktorý nie je ústavne udržateľný.“*

Sťažovateľ tvrdí, že okresný súd mu nepriznal odmenu za úkon právnej služby z dôvodu, že nepreukázal vykonanie prvej porady s klientom, ktorej uskutočnenie je súčasťou úkonu v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to napriek tomu, že prílohou podania z 13. januára 2015, ktorým žiadal náhradu trov trestného konania, bolo aj potvrdenie, že *„dňa 17. 5. 2013 bol sťažovateľovi v čase od 12.40 hod.*

do 13.30 hod. predložený spisový materiál ČVS: ORP-191/OVK-RK-2013, t. j. obhajca vykonal úkon smerujúci k oboznámeniu sa s okolnosťami, ktoré sú v konkrétnom prípade predmetom obhajoby s cieľom vytvoriť reálne predpoklady pre zabezpečenie práv obvineného v rámci nutnej obhajoby“, preto je sťažovateľ presvedčený, že mu za tento úkon patrí odmena v celom rozsahu. Zároveň sťažovateľ bez ďalších konzekvencií poukázal na „skutočnosť, že v predmetnom prípade obžalovaný, vzhľadom na jeho zdravotný stav, odmietol sťažovateľovi podpísať potvrdenie o vykonaní prvej porady“.

Podľa presvedčenia sťažovateľa mu okresný súd v rozpore z ustanoveniami vyhlášky nepriznal aj odmenu za ďalší úkon právnej služby spočívajúci v účasti na vyšetrovacom úkone 23. mája 2013, ktorý sa „nekonal bez zavinenia obhajcu a na ktorý sa obhajca dostavil“. Sťažovateľ tvrdí, že tento úkon sa svojou povahou «rovná účasti na pojednávaní, ktoré je odročené bez prejednávania veci, a ktorý je označený v ust. § 14 ods. 1 - 5 Vyhl. č. 655/2004 Z. z., pretože aj pri úkone právnych služieb v zmysle ust. § 14 ods. 5 písm. b) v podstate „nedôjde“ k úkonu právnych služieb, ale odmena za účasť obhajcu na takomto úkone mu v zákonom rozsahu patrí».

Napokon sťažovateľ vidí pochybenie aj v tom, že okresný súd v jeho veci „nesprávne aplikoval ust. § 13 ods. 4 Vyhl. č. 655/2004 Z. z., ktoré možno aplikovať len v prípade, že OČTK resp. súdu nie je daná možnosť na spojenie vecí ale rozhodnutie o spojení vecí vychádza z takého ustanovenia Tr. por., ktoré toto spojenie nariaďuje“. Sťažovateľ uvádza, že „v čase nadobudnutia účinnosti Vyhl. č. 655/2004 Z. z. upravoval spoločné konanie § 20 Zák. č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) tak, že o všetkých trestných činoch toho istého obvineného a proti všetkým obvineným, ktorých trestné činy spolu súvisia, vykonáva sa spoločné konanie avšak zákonom 301/2005 Z. z. Trestný poriadok bola zavedená v § 18 len možnosť takéto konanie viesť...

Je zrejmé, že odôvodnenie vyššieho súdneho úradníka ako aj sudcu by obstálo len v prípade, že spoločné konanie by skutočne vyplývalo zo zákona tak ako to bolo do 31. 12. 2005, pretože od 1. 1. 2006 spojenie vecí nevyplýva zo zákona ale záleží na rozhodnutí príslušného súdu resp. OČTK. “.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa [REDAKOVANÉ]... [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] priznané čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných, bolo porušené uznesením Okresného súdu Ružomberok zo dňa 10. 6. 2015, sp. zn.: 8 T/27/2014.

2. Ústavný súd SR ruší uznesenie Okresného súdu Ružomberok zo dňa 10. 6. 2015, sp. zn.: 8 T/27/2014 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Ružomberok je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v čiastke 296,44 € na účet právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. Petra Machaja... a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu za dva úkony právnych služieb...“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či jeho prijatie na ďalšie konanie (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nebránia dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 8 T 27/2014 z 10. júna 2015, ku ktorému malo dôjsť tým, že okresný súd v súvislosti s rozhodovaním o trovách trestného konania, ktoré znáša štát, sa nedostatočne vysporiadal s podstatnou argumentáciou sťažovateľa, „rozhodol v rozpore so zákonom a v rozpore s právnou praxou“. Tým došlo „k arbitrárnemu rozhodnutiu a výkladu práva, ktorý nie je ústavne udržateľný“.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd štandardne poukazuje na svoje ústavné postavenie vymedzené v čl. 124 ústavy, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, alebo napr. III. ÚS 80/09, III. ÚS 251/09), ale súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od

znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Z judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 248/08, III. ÚS 580/2012) tiež vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi zásadne patrí do právomoci týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona (v tomto prípade vyhlášky), ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (obdobne pozri tiež II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

Predsedníčka senátu okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia z 10. júna 2015 uviedla:

«Po preskúmaní spisového materiálu predseda senátu konštatuje, že vyšší súdny úradník rozhodol v súlade so zákonom, vecne správne, preto v plnom rozsahu odkazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia, ktoré považuje za zrozumiteľné a dostatočné.

Čo sa týka namietaného nepriznania odmeny za prevzatie, prípravu obhajoby vrátane prvej porady s obvineným predseda senátu k tomu nemá čo dodať, nakoľko už z dikcie ustanovenia vyhlášky je nepochybné, že pre priznanie odmeny za tento úkon je nevyhnutné uskutočniť prvú poradu s obvineným (vrátane prvej porady). Argumentácia obhajcu v žiadnom prípade neobstojí, nakoľko štúdium spisu, ani akékoľvek iné úkony nemôžu nahradiť prvú poradu s obvineným, sú taktiež súčasťou tohto úkonu, t. z. že ani za štúdium spisového materiálu pri prevzatí obhajoby advokátom nepatrí odmena v zmysle § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky, keďže je neoddeliteľnou súčasťou úkonu v zmysle § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky. K bodu 2 sťažnosti – úkon právnej služby zo dňa 23. 05. 2015 – účasť pri vyšetřovacom úkone, advokát si uplatnil nárok na odmenu za tento právny úkon vo výške 16,27 Eur podľa § 14 ods. 5 písm. b) Vyhlášky..., keďže v zmysle § 14 ods. 8 Vyhlášky... ak

sa úkon právnej služby nenachádza v odsekoch 1 až 5 tejto Vyhlášky, patrí odmena ako za úkony, ktoré sú im svojou povahou a účelom najbližšie. Advokát má za to, že účasť na vyšetrovacom úkone dňa 23. 05. 2013, ktorý sa nekonal bez zavinenia obhajcu a na ktorý sa obhajca dostavil, sa svojou povahou rovná účasti na pojednávaní, ktoré je odročené bez prejednávania veci, pretože aj pri úkone právnych služieb v zmysle § 14 ods. 5 písm. b) v podstate „nedôjde“ k úkonu právnej služby, ale odmena za účasť obhajcu na takomto úkone mu v zákonom rozsahu patrí. Predseda senátu konštatuje, že vyšší súdny úradník rozhodol v tomto prípade v súlade so zákonom (štandardne ako aj v iných konaniach) a spravodlivo, keď skutočne nemožno tvrdiť, že advokát sa zúčastnil nejakého úkonu tak, ako to je v prípade napr. odročenia hlavného pojednávania bez prejednávania veci a teda priznal mu preukázateľne vynaložené cestovné výdavky a náhradu za stratu času, nakoľko je nesporné, že tieto hotové výdavky advokát vynaložil, avšak odmena za účasť na vyšetrovacom úkone nebola advokátovi priznaná. K bodom 3, 4, 5, 6 sťažnosti predseda senátu uvádza, že sa stotožňuje s určením výšky odmeny v intenciách rozhodnutia VSÚ a plne odkazuje na znenie vyhlášky, ktoré je jednoznačné.»

Keďže predseda senátu v súvislosti s odôvodnením svojho uznesenia z 10. júna 2015 poukázal na odôvodnenie uznesenia vyššieho súdneho úradníka (z 13. februára 2015), s ktorým sa stotožnil, ústavný súd preskúmal relevantnú časť odôvodnenia aj tohto uznesenia.

Vyšší súdny úradník v relevantnej časti odôvodnenia uznesenia z 13. februára 2015 uviedol:

„- za úkon prevzatie, príprava obhajoby vrátane prvej porady k obvineným súd nepriznal advokátovi odmenu, nakoľko nepreukázal vykonanie prvej porady s obvineným, ktorej uskutočnenie je súčasťou úkonu, a teda je nevyhnutné pre priznanie odmeny za tento úkon prvú poradu vykonať

- za úkon výsluch obvineného v PL Sučany nebola taktiež advokátovi priznaná odmena, nakoľko nedošlo k žiadnemu úkonu právnej služby. S poukazom na potvrdenie PL Sučany so dňa 23. 05. 2013 však boli advokátovi priznané cestovné výdavky a náhrada za

stratu času, nakoľko je nesporné, že tieto hotové výdavky advokát vynaložil (do PL sa dostavil)

- za úkony právnej služby vykonané dňa 4. 9. 2013, 5. 11. 2013, 3. 12. 2013 a 4. 12. 2013, za ktoré si advokát uplatnil odmenu 77,27 Eur za jeden úkon v zmysle § 13 ods. 3 vyhlášky, mu bola priznaná odmena len, vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny, a to s poukazom na § 13 ods. 4 vyhlášky...“

Podľa § 13 ods. 3 vyhlášky pri spojení dvoch alebo viacerých vecí sa základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty vecí s najvyššou hodnotou zvyšuje o tretinu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach.

Podľa § 13 ods. 4 vyhlášky ustanovenie odseku 3 sa nepoužije, ak spojenie vecí na spoločné prejednanie vyplýva zo zákona. V takej veci sa určí výška tarifnej odmeny podľa veci, ktorej hodnota je najvyššia.

Podľa § 18 ods. 1 Trestného poriadku o všetkých trestných činoch toho istého obvineného a proti všetkým obvineným, ktorých trestné činy spolu súvisia, sa môže vykonať spoločné konanie, ak to zrejme nebude brániť ukončeniu vecí v primeranej lehote.

S prihliadnutím na citovanú časť odôvodnení oboch uznesení okresného súdu a citované ustanovenia príslušných právnych predpisov ústavný súd konštatuje, že závery rozhodnutí považuje za ústavne udržateľné, nevykazujúce znaky arbitrárnosti ani zjavnej neodôvodnenosti či svojvôle. Odôvodnenia napadnutých uznesení dali jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami sa okresný súd (vyššia súdna úradníčka aj predsedníčka senátu) spravoval pri rozhodovaní o určení odmeny sťažovateľa za výkon obhajoby a náhrady jeho hotových výdavkov a za stratu času. Závery pritom oprel o konkrétne ustanovenia príslušnej právnej normy (vyhlášky).

Rozhodnutia okresného súdu nevykazujú žiaden vnútorný rozpor a nepopierajú zmysel ani účel použitej právnej úpravy. Aplikácia a výklad príslušných ustanovení

právneho predpisu vyššou súdnou úradníčkou a následne predsedníčkou senátu podľa názoru ústavného súdu preto nemohli neprípustným spôsobom zasiahnuť do základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ani do práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a už vôbec nie v intenzite predstavujúcej mimoriadne závažný zásah alebo zásah zvlášť extrémnym spôsobom, ako to je u bagateľných vecí vyžadované ustálenou judikatúrou ústavného súdu.

Keďže ústavný súd nezistil možnosť porušenia sťažovateľom označených práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu z 10. júna 2015, odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Zároveň ústavný súd vo svojej judikatúre týkajúcej sa problematiky rozhodovania o trovách konania už viackrát formuloval právny názor (pozri napr. IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 431/2012, IV. ÚS 94/2014, II. ÚS 757/2014), podľa ktorého ak je u bagateľných vecí vylúčený prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi (napr. v civilných veciach podľa § 238 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku dovolanie nie je prípustné vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy), bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu (neprevyšujúcu trojnásobok minimálnej mzdy), poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľom len v celkom výnimočných prípadoch, ak sťažnosť signalizuje, že došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu [intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011)].

Uvedené východiská možno plne uplatniť aj v prípadoch rozhodovania všeobecných súdov o odmene a náhrade hotových výdavkov a straty času advokátovi ako ustanovenému obhajcovi v trestnom konaní (pozri napr. I. ÚS 490/2015, I. ÚS 522/2015, III. ÚS 537/2015).

Ako z rozhodnutí okresného súdu vyplýva, sťažovateľovi bola priznaná odmena a náhrada hotových výdavkov za obhajobu v sume 842,31 €. Oproti požadovanej sume 1 074,51 € je to o 232,20 € menej. Tento rozdiel však stále nepredstavuje sumu, kvôli ktorej sa sťažovateľ obrátil na ústavný súd so sťažnosťou pre porušenie svojich práv, pretože sťažovateľ akceptoval rozhodnutie okresného súdu v časti skrátenia mu odmeny v sume 57,95 €, ktoré bolo odôvodnené tým, že *„za účasť na vyšetrovacích úkonoch dňa 27. 08. 2013 bola advokátovi priznaná odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny, nakoľko zo spisu vyplýva, že v tento deň sa advokát zúčastnil výsluchu svedkov v čase od 8,30 do 9,05 hod. a od 10,30 do 11,05 hod, t. z. že čistý čas trvania úkonu je 70 minút, a rozdiel medzi jednotlivými úkonmi nie je viac ako 2 hodiny, preto keďže úkony boli vykonané v ten istý deň, na rovnakom mieste a v bezprostrednej časovej nadväznosti, bola mu priznaná odmena len za jeden úkon“*. Túto časť rozhodnutia vyššej súdnej úradníčky (z 13. februára 2015) sťažovateľ nenapadol ani sťažnosťou pred okresným súdom a neatakujú ju ani v konaní pred ústavným súdom, preto ústavný súd ustálil, že nepriznanie trov v tejto časti (v sume 57,95 €) považuje sťažovateľ za správne.

Bez tejto čiastky tak prakticky suma, ktorá viedla sťažovateľa k podaniu sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a o ktorú mu okresný súd nesprávne skrátil požadovanú odmenu a náhradu hotových výdavkov obhajoby, predstavuje 174,25 €.

Podľa názoru ústavného súdu pri takejto hodnote konania s výnimkou extrémnych vybočení všeobecných súdov pri ich rozhodovaní je úspešnosť sťažnosti vylúčená. Ústavný súd zastáva názor, že v takýchto prípadoch nad ochranou práv prevažuje záujem na vytvorení systému, ktorý umožní súdom efektívne a v primeranej dobe poskytovať ochranu označeným právam v konaniach, ktoré sú svojou povahou skutočne zložité po vecnej i právnej stránke a kde hrozí väčšia ujma na právach účastníkov, ako to je v sporoch s minimálnou hodnotou. Vychádzajúc z uvedeného aj konanie o ústavnej sťažnosti v prípadoch, kde ide o minimálnu hodnotu sporu, by neúčelne vyťažovalo kapacity ústavného súdu na úkor konaní, v ktorých skutočne hrozí zásadné porušenie základných a iných práv účastníkov (pozri I. ÚS 522/2015).

Keďže suma 174,25 € je vo vzťahu k požadovanej ústavnoprávnej ochrane považovaná za sumu bagateľnú, v danej veci bolo potrebné skúmať, či k prípadnému zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa došlo v mimoriadne závažnom rozsahu (intenzite), zvlášť extrémnym spôsobom alebo či napadnutým rozhodnutím a jeho vydaniu predchádzajúcim postupom došlo zároveň aj k neprípustnému zásahu do iných ústavou garantovaných práv.

Ústavný súd nad rámec poznamenáva, že sťažovateľom požadovaný prístup k posudzovaniu jeho námietky smeruje k spochybňovaniu ústavného postavenia ústavného súdu ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) a vyúsťuje do jeho vnímania ako riadnej (príp. mimoriadnej) opravnej inštalácie v rámci sústavy všeobecných súdov.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sťažovateľa v celom rozsahu sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal, pretože rozhodovanie o týchto je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. apríla 2016